

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Львівський національний університет імені Івана Франка
Філологічний факультет
Кафедра сходознавства імені професора Ярослава Дашкевича

Затверджено

На засіданні кафедри сходознавства
імені професора Ярослава Дашкевича
філологічного факультету
Львівського національного університету
імені Івана Франка
(протокол № 1 від 29 серпня 2022 р.)

В.о. завідувача кафедри доц. Максимів О.Й.

Силабус із навчальної дисципліни
«Історія японської літератури» (II курс),
що викладається в межах ОПП «Японська мова та література»
першого (бакалаврського рівня вищої освіти
для здобувачів зі спеціальності 035 Філологія)

Львів 2022 р.

**Силабус курсу “Історія японської літератури (другий курс)”
2022-2023 навчального року**

Назва курсу: “Історія японської літератури (другий курс)”

Адреса викладання курсу: м. Львів, вул. Університетська, 1

Факультет та кафедра, за якою закріплена дисципліна: філологічний факультет, кафедра сходознавства імені професора Ярослава Дашкевича

Галузь знань, шифр та назва спеціальності: 03 Гуманітарні науки, 035 філологія, 035.069 східні мови та літератури (переклад включно), перша – японська.

Викладачі курсу: Витчак Уляна Ярославівна, асистент кафедри сходознавства імені професора Ярослава Дашкевича

Контактна інформація викладачів: ulyana.vytychak@lnu.edu.ua

Консультації по курсу відбуваються: в день проведення практичних занять (за попередньою домовленістю).

Сторінка курсу: <http://philology.lnu.edu.ua/course/istoriya-yaponskoji-literatury-2>

Інформація про курс: курс створено, щоб сформувати знання про шляхи розвитку японської літератури давнього та класичного періодів у контексті світового літературного процесу з урахуванням порівняльно-історичного та літературознавчого аспектів.

Коротка анотація курсу: дисципліна “Історія японської літератури ” (другий курс) – це нормативна дисципліна зі спеціальності 035.069 “східні мови та літератури (переклад включно), перша - японська” для студентів II курсу східної філології освітньо-кваліфікаційного рівня “бакалавр”, що викладається в 3-4 семестрах в обсязі 2 і 2 кредитів відповідно (за ECTS).

Мета та цілі курсу: мета курсу – ознайомити студентів з історією літератури Японії давнього та класичного періодів, сформувати знання з теорії жанрової системи цих періодів та поглибити вміння аналізувати художні тексти; ціль курсу – сформувати знання про шляхи розвитку японської літератури від найдавніших часів до XIII ст.. в контексті світового літературного процесу з урахуванням порівняльно-історичного та літературознавчого аспектів.

Література для вивчення дисципліни:

Базова

- 1.Бондаренко І.П., Осадча Ю.В. Японська література. Курс лекцій. Частина перша: давній і класичний періоди. – Київ: Видавничий дім Дмитра Бураго, 2014. – 350 с.
- 2.Японська література: Хрестоматія. Том I (VII-XIII ст.) / Упорядники: Бондаренко І. П., Осадча Ю. В. – К.: Вид. дім Дмитра Бураго, 2010. – 562 с.
- 3.Японська поезика : хрестоматія / упорядкув., передм., комент. І.П. Бондаренко, Ю.В. Осадча – К.: Видавничий дім Дмитра Бураго, 2013. – 260 с.

Додаткова

1. Аністратенко Л.С., Бондаренко І.П. Японські поети: Біографічний словник. — К.: Видавничий дім Дмитра Бураго, 2011. — 368 с.
2. Аністратенко Л.С., Бондаренко І.П. Словник японських літературознавчих термінів . – К.: Видавничий дім Дмитра Бураго, 2012. – 206 с.
3. Бондар О. Японські казки, легенди, оповіді. – ЛА Піраміда, 2020. – 412 с.

4. Бондаренко І.П. Антологія японської поезії: танка та ренга. - К.: Факт, 2004. – 912с.
5. Бондаренко І.П. Антологія японської поезії хайку. - К.: Дніпро, 2002. - 366с.
6. Бондаренко І.П. Збірка старих і нових японських пісень. Поетична антологія (905-913pp.).
7. Передмова, переклад з японської та коментарі І.Бондаренка. – К.: Факт, 2007. – 1278с.
8. Капранов С.В. «Ісе моногатарі» як пам'ятка японської релігійно-філософської культури доби Хейан. – К., 2004. – с. 132-148
9. Мурасакі Сікібу. Повість про Гендзі. Книга 1. – Х: Фоліо, 2018. – 476 с.
10. Мурасакі Сікібу. Повість про Гендзі. Книга 2. – Х: Фоліо, 2021. – 480 с.
11. Сей Шьонагон. Записки в узголів'ї. – Х: Фоліо, 2015. – 251 с.

Тривалість курсу: 3-й та 4-й семестри.

Обсяг курсу: 120 годин, з них 80 годин практичних занять та 40 годин самостійної роботи

Очікувані результати навчання: після завершення цього курсу студент буде:

- **знати:** розвиток літературного процесу періодів Нара та Хейан та їх особливості; особливості жанрової парадигми та системи художніх засобів цих періодів.
- **вміти:** характеризувати літературний процес давнього та класичного періодів; аналізувати твори, застосовуючи літературознавчі компетенції.

Ключові слова: історія японської літератури, давній та класичний періоди, Нара, Хейан.

Формат курсу: очний, проведення практичних занять та консультацій для кращого розуміння тем.

Теми:

Схема курсу

№ з/п	Назва теми	Форма заняття
1.	Тема 1. Загальна характеристика літературного процесу епохи Нара.	практичне заняття
2.	Тема 2.Перші писемні пам'ятки: “Ніхонгі” та “Коджікі”.	практичне заняття
3.	Тема 3.Перша поетична антологія “Манйошю”. Загальна характеристика. Поетичні жанри. Ритміко-метрична система і поетичні засоби <i>вака</i> .	практичне заняття
4.	Тема 4. Літературні жанри <i>фудокі</i> , <i>норіто</i> і <i>семмьо</i> .	практичне заняття
5.	Тема 5.Поезія <i>канші</i> . Творчість Сугавара Мічідзане.	практичне заняття
6.	Тема 6.Буддійська література. Жанр буддійської легенди <i>сецува</i> . Збірка “Ніхон рьоікі”.	практичне заняття
7.	Тема 7.Жанр <i>цукурі моногатарі</i> . “Такеторі моногатарі”, “Уцухо моногатарі”, “Очікубо моногатарі”	практичне заняття
8.	Тема 8.Жанр <i>ута-моногатарі</i> . “Ісе моногатарі”, “Ямато моногатарі”, “Хейчю моногатарі”.	практичне заняття
9.	Тема 9.Антологія “Кокін вакашю”. Передмова Кі но Цураюкі.	практичне заняття
10.	Тема 10.Жанр <i>ніккі</i> . “Тоса ніккі”. Проблема авторства твору.	практичне заняття
11.	Тема 11.Література жіночого потоку. “Кагеро ніккі”, “Ідзумі шікібу ніккі”, “Сарашіна ніккі”.	практичне заняття

12.	Тема 12. Жанр <i>дзуйхіцу</i> . “Макура но соші” Сей Шьонагон.	практичне заняття
13.	Тема 13. Життєвий і творчий шлях Мурасакі Шікібу. Роман-епопея “ <i>Генджі моногатарі</i> ”. Тема, ідея і фабула твору. Основні сюжетні лінії. Буддійські мотиви. Значення твору для розвитку японської літератури.	практичне заняття
14.	Тема 14. Особливості розвитку літератури в період пізнього Хейану.	практичне заняття

Підсумковий контроль, форма: залік в кінці 3-го семестру, усна форма. іспит в кінці 4-го семестру, усна форма.

Пререквізити: для вивчення курсу студенти потребують базових знань з літературознавства, а також історії та культури Японії.

Навчальні методи та техніки, які будуть використовуватися під час викладання курсу: Лекція, практичні заняття, дискусія, робота в групах. Опитування проводиться у формі усних виступів на практичних заняттях, участі у дискусіях, тестів та усної відповіді на іспиті.

Необхідне обладнання: мультимедійна дошка, проектор тощо.

Критерії оцінювання: оцінювання проводиться за 100-бальною шкалою: вузу, національною та ECTS на основі поточного контролю (усного опитування, тестів – 50 балів) та семестрового контролю (залік 3 сем.; іспит, 4 сем., 50 балів).

Питання до іспиту:

Література епохи Нара (VIII століття)

1. Загальна характеристика літературного процесу епохи Нара.
2. Перші писемні пам'ятки: “Ніхонгі” та “Коджікі”.
3. Перша поетична антологія “Манйошю”. Загальна характеристика.
4. Поетичні жанри в “Манйошю”.
5. Ритміко-метрична система і поетичні засоби *вака*.
6. Літературні жанри *фудокі*, *норіто* і *семмьо*.

Література епохи Хейан (IX-XII століття)

1. Поезія *канші*. Творчість Сугавара Мічідзане.
2. Буддійська література. Жанр буддійської легенди *сецува*. Збірка “Ніхон рьокі”.
3. Жанр *цукурі моногатарі*. “Такеторі моногатарі”, “Уцухо моногатарі”, “Очікубо моногатарі”
4. Жанр *ута-моногатарі*. “Ісе моногатарі”, “Ямато моногатарі”, “Хейчю моногатарі”.
5. Антологія “Кокін вакашю”. Передмова Кі но Цураюкі.
6. Жанр *ніккі*. “Тоса ніккі”. Проблема авторства твору.
7. Література жіночого потоку. “Кагеро ніккі”, “Ідзумі шікібу ніккі”, “Сарашіна ніккі”.
8. Жанр *дзуйхіцу*. “Макура но соші” Сей Шьонагон.
9. Життєвий і творчий шлях Мурасакі Шікібу. “Мурасакі Шікібу ніккі”.

10. Роман-епопея “*Генджі моногатарі*”. Тема, ідея і фабула твору.
11. “*Генджі моногатарі*”. Основні сюжетні лінії. Головні герої твору.
12. Буддійські мотиви “*Генджі моногатарі*”. Значення твору для розвитку японської літератури.
13. Особливості розвитку літератури в період пізнього Хейану. *Жанр моногатарі*.
14. Особливості розвитку літератури в період пізнього Хейану. *Сецува*.
15. Особливості розвитку літератури в період пізнього Хейану. *Ніккі*.
16. Особливості розвитку літератури в період пізнього Хейану. *Поетичні антології*.

Опитування: анкету-оцінку з метою оцінювання якості курсу буде надано по завершенню курсу.